

Aan de leden van de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

M vd Stappen

Onderwerp

RIB Wateroverlast

Ons kenmerk

706981

Datum

VERZONDEN 08 FEB. 2024

Geachte raadsleden,

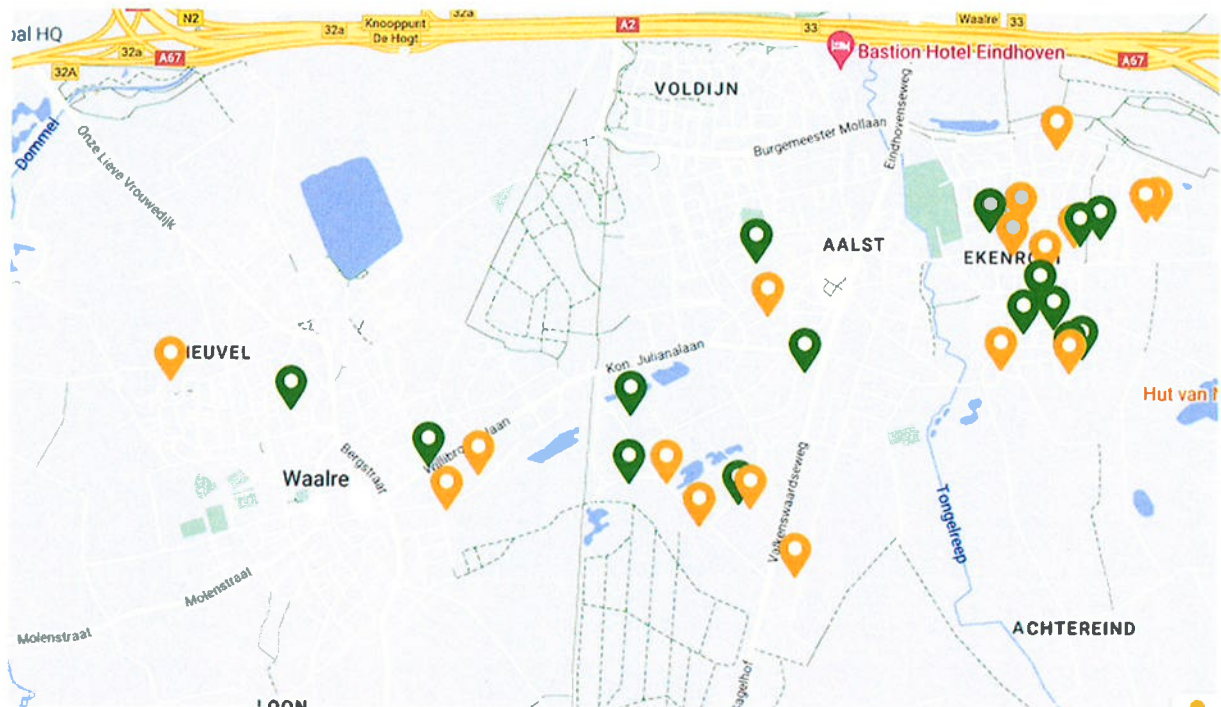
Als gevolg van de hevige regenval in de periode oktober 2023 tot begin januari 2024 zijn er in heel Nederland problemen ontstaan. Door de ligging van Waalre en het op zich goed functionerende watersysteem, zijn de gevolgen en problemen voor onze gemeente gelukkig beperkt gebleven.

In deze brief geven wij u een overzicht van de wateroverlast in Waalre en welke inspanningen zijn gepleegd om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken of de grondwateroverlast op bepaalde plekken een structureel probleem is en welke aanvullende maatregelen we mogelijk moeten nemen.

Wateroverlast

Er zijn meer dan 70 meldingen van wateroverlast bij de gemeente binnen gekomen in deze periode. Inwoners hebben hiervoor veel gebruik gemaakt van Fixi, het nieuwe meldingssysteem van de gemeente. Deze applicatie is voor de inwoners sinds oktober te gebruiken. Er zijn meldingen binnen gekomen over wateroverlast in kelders en kruipruimtes. Daarnaast stonden ook de sloten en beken vol met water en zijn meldingen binnen gekomen van verstopte kolken(putten) langs de kant van de weg.

Het rioolstelsel voert overtollig regenwater en vuilwater direct af naar de zuivering en dat is goed blijven functioneren gedurende deze forse buien. Het waterschap zuivert dit water en zorgt ervoor dat in de belangrijkste sloten en beken het waterpeil niet te hoog komt. Daarom worden aanpassingen aan het oppervlakte waterstelsel altijd in overleg met het waterschap uitgevoerd.

Overzicht meldingen wateroverlast uit Fixi t/m 29 jan. Kleur geeft de status van de melding aan.

Noodmaatregelen

Om grote overlast te voorkomen is op een aantal locaties noodmaatregelen genomen. Denk dan aan verstopte kolken (putten) maar ook aan een aantal sloten waarin de ondergrondse verbindingsbuizen (duikers) verstopt waren. De aannemer heeft de noodzakelijke werkzaamheden goed aangepakt en opgelost, waarbij een aantal situaties later worden opgepakt. Duikers zijn open gemaakt zodat het water weg kan. Ook het waterschap heeft de afwatering naar de beken verbeterd.

Grondwateroverlast

Een terugkomende melding is binnentredend grondwater in kelders. Doordat het water in bosrijke gebieden op hogere zandgronden altijd snel infiltreert in de bodem komt een hoge grondwaterstand zelden voor. Het nadeel is dat hierdoor water afvoerende sloten in het betreffende gebied ontbreken.

De eigenaar van een woning is formeel zelf verantwoordelijk voor een waterdichte kelder en daarmee voor het droog houden van de kelder. De gemeente monitort de grondwaterstanden in stedelijk gebied met een 20-tal meetpunten. Als er sprake is van structurele grondwateroverlast neemt de gemeente maatregelen om dit te reguleren. In lager gelegen gebieden, zoals Ekenrooi, liggen al drainagevoorzieningen en wordt het grondwater weggepompt.

Toekomst

Inwoners moeten accepteren dat het klimaat verandert en dat periodes van extreme droogte en extreme natheid daarbij horen. Natuurlijk nemen wij fysieke maatregelen, maar het werken aan adaptatie en acceptatie van mensen hoort daar ook bij.

De gemeente heeft een inspanningsplicht om structureel nadelige gevolgen van een hoge grondwaterstand zoveel mogelijk te voorkomen voor zover het doelmatig is en niet tot de zorg van provincie of waterschap behoort. In het programma Water, Riolering en Klimaat zijn maatregelen voor de periode 2023-2027 ingepland. Het rioolstelsel is doorgerekend met diverse extreme buien en op basis daarvan zijn verbetermaatregelen in het programma opgenomen en in uitvoering. De langdurige neerslag van de afgelopen periode, waarbij de grond geheel verzadigd is geraakt, is een uitzonderlijke situatie. Er is geen eenvoudige snelle oplossing en het is nog niet duidelijk hoe vaak dit in de toekomst voor zal komen en dure maatregelen maatschappelijk verantwoord zijn.

Ook op andere gebieden verwachten we nog dat aanvullende maatregelen nodig zijn:

Zo maakt langdurige regenval wegbermen drassig. Omdat er veel doorheen wordt gereden of in wordt geparkeerd ontstaan veel gaten, kuilen en kale plekken die pas onder droge omstandigheden kunnen worden hersteld (uitvullen en inzaaien).

Als gevolg van opkomend grondwater of uitspoeling door regen is bovendien op diverse plaatsen zand onder de verharding weggespoeld waardoor zelfs enkele zogenaamde 'sinkholes' zijn ontstaan. Deze zijn – waar mogelijk - direct hersteld en een nadere inspectie van de wegen zal in dit kader ook nog worden uitgevoerd.

Als gevolg van de aanhoudende regen of opkomend grondwater staan op diverse locaties plantvakken onder water. Als het groen in het voorjaar uitloopt wordt pas zichtbaar waar en hoeveel beplanting en bomen het niet hebben overleefd. Om herhaling te voorkomen moet naast het vervangen van dode beplanting ook de waterafvoer van de betreffende groenvakken worden verbeterd om herhaling te voorkomen.

Als gevolg van de langdurige hoge waterstand en stroomsnelheid in de beken Tongelreep en Dommel kan ook schade zijn ontstaan aan kunstwerken (bruggen). Als het waterpeil weer normaal is worden deze extra geïnspecteerd en daar waar nodig wordt de schade hersteld.

De bovengenoemde acties en onzekerheden leiden tot extra kosten waarvan het bedrag momenteel nog niet precies bekend is. Voor complexe vraagstukken is aanvullend onderzoek nodig om ook op de langere termijn noodzakelijke maatregelen te treffen. Hier komen we in de 2^e of 3^e turap op terug zodra alle kosten in beeld zijn. Indien de complexere vraagstukken leiden tot projecten waarvoor geen geld geraamd is, zullen wij dit voorleggen aan de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer

